

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 62854-01-19 שלום נ' דנה קוסמטיקס בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת הדס פלד

המבקשת: דניאל שלום

נגד

המשיבים: 1. דנה קוסמטיקס בע"מ
2. יצחק סער
3. אריאל דוידוב
4. אלכסיי גילילוב

החלטה

לפניי בקשה לגביית עדות באמצעות היוועדות חזותית (כינוס וידאו).

רקע ותמצית טענות הצדדים-

1. המבקשת הגישה כנגד המשיבים תביעה על סך 405,153 ₪ בגין טענות להפרת הסכם, מרמה, חוסר תום לב במו"מ ועשיית עושר שלא במשפט.
2. בכתב התביעה נטען, כי המשיבים גזלו מהמבקשת את זכויות השיווק הבלעדיות בישראל, של מותג הקוסמטיקה "Phyts", מבלי לשלם כל תמורה חרף הסכמות הצדדים בעניין זה. המבקשת טוענת, כי עקב האמון הרב שרכשה כלפי המשיב 2 ולאור העובדה כי עיקרי ההסכם בין הצדדים הוסכמו ונכתבו בפגישות שהתקיימו באוגוסט 2018, סיכמו הצדדים, כי המבקשת תפנה לעורך דין לעריכת טיוטת הסכם שתועבר להערות הנתבע 2, ובמקביל יתחילו הצדדים בהוצאת ההסכם אל הפועל. אולם, לאחר העברת הסחורה, פרטי האתר, ערוץ היו טיוב, קטלוגים, רישיונות מקוריים וקישור לחברה הצרפתית, לא חתמו המשיבים על ההסכם, לא שילמו את התמורה המוסכמת ואף פעלו באופן עצמאי מול החברה הצרפתית.
3. המשיב 2 טוען מנגד, כי המו"מ לא הבשיל לכלל הסכם בין הצדדים וכי במהלך המו"מ עזבה המבקשת את הארץ יחד עם בני משפחתה. עוד טוען המשיב לחוסר תום לב מצד המבקשת, שכן לאחר עדכון מנציג החברה הצרפתית, גילה כי המבקשת אינה עומדת בתנאי הסכם הרישיון, היות ואינה עומדת במכסת ההזמנות והמכירות המוגדרת. לטענתו, פעלה המבקשת להעברת הסחורה באופן בהול, בטענה כי היא חייבת לפנות מקום אחסון וכי ניסתה למכור לו סחורה פגומה. המשיב 3 טוען, כי הנתבעים לא עסקו בכל פעילות הקשורה למוצרי המבקשת, למעט ביצוע בדיקה פיזית של המוצרים ומפגש אחד עם היצרן בתאום עם המבקשת.
4. המבקשת אשר הגישה תצהיר עדות ראשית, הגישה ביום 2.2.20 בקשה לגביית עדות ממקום מגוריה בארה"ב, באמצעות היוועדות חזותית. לטענתה, המגובה בחוות דעת של עו"ד המומחה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 62854-01-19 שלום נ' דנה קוסמטיקס בע"מ ואח'

לדין המקומי, ככל ותצא מגבולות ארה"ב, לא תוכל לשוב לארה"ב במשך תקופה שבין 3 ל-10 שנים ובקשתה לגרין קארד תסוכל, שכן היא במעמד של "שהיית יתר".

5. המשיבים טוענים מנגד, כי בתי המשפט מחמירים יותר ביישום הכללים לעניין גביית עדות באמצעות וידאו, עת מדובר בתובע וכי ללא נוכחות המבקשת באופן פיזי בזמן מתן העדות, תיפגע זכותם הבסיסית לחקר וביורר האמת. לטענתם, המבקשת היא שוהה בלתי חוקית בארה"ב, המנסה הלכה למעשה, להכשיר את הפרת החוק וכי עליה להגיש בקשה כדין לאישור ליציאתה לישראל. המשיבים טוענים כי למבקשת 7 תיקים התלויים ועומדים כנגדה ברשות האכיפה והגבייה, וחובותיה מסתכמים בכ-601,111.32 ש. בתגובה משלימה טוענים המשיבים, כי מנספח 3 לבקשה עולה, כי המבקשת עזבה את הארץ עוד בטרם שלחה את הסחורה למשיב 2.

6. המבקשת טוענת בתגובתה לתשובת המשיבים, כי המשמעות היחידה של מצבה המשפטי היא מנהלית גרידא, שכן היא מצויה בהליך חוקי להסדרת מעמדה בארה"ב במסגרת ויזת איחוד משפחות. עוד טוענת המבקשת כי בתגובה המשלימה של המשיבים, אשר צורפה שלא כדין, לא פורש מהו "מידע החדש", מתי וכיצד התקבל, ולא צורף תצהיר. כן ציינה כי לא מתנהלים נגדה הליכים פליליים והיא אינה חשופה לגירוש או סנקציה אחרת, היעדרותה מישראל אינה מאפשרת כל התחמקות מחוב ומערכת המשפט האמריקאית לא תתיר לה לצאת מארה"ב לצורך מתן עדות בלא שלדבר יהיו השלכות על מעמדה.

דיון והכרעה-

7. הכלל הוא, כי העדת עדים נעשית לפני בית המשפט הדין בעניין בישראל. הגיונו של הכלל נעוץ בחשיבות הקיימת בכך שבית המשפט הפוסק בעניין יתרשם באופן בלתי אמצעי מן העדים הנחקרים לפניו, והדברים אף מתחדדים מקום בו מדובר בעד אשר הוא בעל עניין אישי בהליך המתנהל נגדו (ע"א 397/87 יורם גיל נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, מד(2) 397 (1989)). עם זאת, במקרים בהם הדבר דרוש "למען הצדק", רשאי בית המשפט להתיר חקירה של עד, ובעל דין בכלל זה, בחו"ל.

8. הפסיקה הכירה באפשרות לגביית עדות באמצעות היוועדות חזותית, על בסיס סעיף 13(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 הקובע:

"13. (א) לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על-ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 62854-01-19 שלום נ' דנה קוסמטיקס בע"מ ואח'

המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט".

9. הקווים המנחים להפעלת סעיף 13 (א) לפקודת הראיות, כפי שנקבעו בפסיקה הם: על המבקש להוכיח כי פנייתו לביהמ"ש נעשתה בתום לב; העדות רלוונטית לשאלות השנויות במחלוקת; קיימת סיבה טובה המונעת הגעת העד לחקירה בביהמ"ש (ע"א 84/51 קלינגהופר נ' בלום פד"י ו(1) 198; רעא 1920/12 אהרון לוינגר נ' עו"ד ניצה פוזנר, כונסת הנכסים (פורסם בנבו) 3.5.12).

10. עם חלוף הזמן, קיימת אף נטייה להקל בישומם של כללים אלה, נוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות ואכן, במקרים רבים נקבע, כי כאשר אין אפשרות להביא את העד לבית המשפט, יש להתיר את העדות באמצעות היוועדות חזותית. כך נקבע ע"י כב' השופט רובינשטיין: "כשלעצמי סבורני כי ככל שההתפתחות הטכנולוגית המרשימה שאנו עדים לה מקרבת עדות כזו במהות לעדות בפני בית המשפט, כן יש מקום לאפשר את השימוש בה (ראו רע"א 3810/06 דורי נ' גולדשטיין, פ"ד סב(3) 175 (2007) שהזכיר חברי, ובינתיים חלפו שש שנים ועמן עוד נפלאות טכנולוגיות; אך כמובן, השכל הישר מורנו כי זאת כאשר הטעם לאי בואו של העד אישית הוא ראוי. מכל מקום, זהו מן התחומים שמן הסתם עוד נראה בהם התפתחויות, עם הוירטואליה בל תאומן שלנגד עינינו כמעט מיום ליום, אשר אף ההדיוט אינו יכול שלא להבחין בה". (ע"פ 7900/11 אלי רייפמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.02.2013)

11. ואולם, נקודת המוצא לדיון הינה, עדיפותה של גביית העדות בין כתלי ביהמ"ש. אין תחליף להתייצבותו הפיזית של עד בבית המשפט לעדות לעניין בחינת מהימנותו. השימוש במצלמות וידאו עלול להטיל מגבלות שונות על האופן בו נערכת החקירה הנגדית ועל היכולת של בית המשפט להתרשם באופן מלא מן העד (רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' שמאי גולדשטיין, סב(3) 175 (2007) (להלן: "עניין דורי"), ס' 19 לפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) גרוניס).

12. בעניין דורי סקר ביהמ"ש את הטעמים שהוכרו כסיבות המצדיקות הימנעות מלהגיע למסירת עדות בישראל וביניהם טעמים הנוגעים למצבו הבריאותי של העד (ע"א 4649/92 פקיד שומה למפעלים גדולים נ' זרח גהל, מז(1) 564 (1993)), חשש מהמצב הבטחוני בישראל בעת מתן העדות (רע"א 3005/02 SmithKline Beecham P.L.C. נ' אוניפארם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 62854-01-19 שלום נ' דנה קוסמטיקס בע"מ ואח'

בע"מ, פ"ד נו(6) 865) וטעמים שונים הקשורים בהתחייבויות קודמות של העדים שלא ניתן היה להשתחרר מהן (ע"א 51/84 בלאנש בירדיקלינגהופר נ' שלמה בלום, ו 198 (1952)). לעומת זאת, לא הוכרו נימוקים של מצב כלכלי (ע"א 84/51 קלינגהופר נ' בלום פד"י ו(1) 198), חשש מנושים (ע"א 7516/02 ד"ר דוד פישר נ' רו"ח יוכמן (פורסם בנבו)). כך נקבע, כי חשש שמא תעוכב יציאתו של העד מישראל על ידי נושיו אינו סיבה טובה להתיר עדות מחוץ לתחומי המדינה (ע"א 397/87 יורם גיל נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, מד(2) 397 (1989); כב' השופטת מ' נאור (כתוארה אז), קבעה בעניין דורי (פסקה 7) כי אין להתיר את העדה בדרך של היוועדות חזותית וכי "צדק בית המשפט המחוזי בכך שלא נתן משקל מכריע לניסיונות ההגירה של המבקש, ולא העמיד שיקול זה מעל כל השיקולים האחרים עליהם הצביע המשיב".

13. המבקשת טוענת כי במידה ותמתין עד לבירור הסטטוס עשויה לחלוף תקופת ההתיישנות וממילא ייגרם שיהוי רב שיוביל לטענות שונות מצד הנתבעים, לרבות באשר לזמינות ראיות ונזק ראייתי, וכן כי בימינו נעשה שימוש באפשרות של עדות בהיוועדות חזותית כדבר שבשגרה. ואולם, הנסיבות בפסיקה אליה מפנה המבקשת (סכנות בריאותיות, סיבות כלכליות, חוסר יכולת לעזוב את מקום העבודה בחו"ל, ונתבעים אשר שיעור הנזק בעניינם הוכרע זה מכבר) - שונות.

14. בענייננו, המבקשת הינה התובעת ויוזמת ההליך, עדה מרכזית ומהותית. המבקשת הינה העדה היחידה לעניין המו"מ אשר לטענתה הבשיל לכלל הסכם מחייב. הפלוגות בין הצדדים ידרשו בין היתר הכרעה המבוססת על מהימנות. בפסיקה נקבע כי כאשר מדובר במבקש שהוא התובע ויוזם ההליך, רק במקרים יוצאים מגדר הרגיל ניתן לאפשר חריגה מן הכלל: "התובע עצמו בחר להגיש תביעתו בישראל ולפיכך נושא הוא "בחובה מוסרית רבה יותר", ואין להתיר לו להעביר את זירת בירור המחלוקת למקום אחר" (עניין דורי, עמ' 7).

15. טעמיה של המבקשת אינם מצדיקים הימנעות מהגעה למתן עדות בישראל (ר' לעניין זה: בשא (הרצ' 3214/02 שף של זהב בע"מ נ' אילת גייטפורט נגה 1982 בע"מ (פורסם בנבו), 1.2.04), שם נדחתה בקשתו של בעל דין לחקירה באמצעות כינוס וידאו ונקבע כי העובדה, שהמבקש מעוניין בקבלת גרין קארד אין בה כדי להוות סיבה טובה המונעת את התייצבותו לחקירה בישראל).

16. העולה מהמקובץ, מקרה זה אינו מצדיק סטייה מהכלל לפיו, עדויות צריכות להישמע בפני ביהמ"ש ואיני רואה לנכון לוותר על עדותה של המבקשת בבית המשפט.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 62854-01-19 שלום נ' דנה קוסמטיקס בע"מ ואח'

17. איני עושה צו להוצאות בגין דחיית הבקשה מהטעמים להלן ;
18. המשיבים הגישו תצהירי עדות ראשית באיחור והמבקשת עתרה למתן פסק דין בהעדר הגנה (בקשה 15). לאחר הגשת הבקשה, הגישו המשיבים תצהירי עדות ראשית ובקשה להארכת מועד.
19. דין בקשת המבקשת לפסק דין להידחות. תקנה 168(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984 קובעת, כי בעל דין שלא הגיש תצהיר לא יורשה להביא את העד או להוכיח את העובדה, אלא אם שוכנע ביהמ"ש, על פי בקשת בעל דין הנתמכת בתצהירו, כי התצהיר לא הוגש מסיבות מוצדקות.
- לבקשות המשיבים אשר הוגשו בדיעבד, לא צורף תצהיר כדין והם אף לא הגישו תגובה לתשובת המבקשת, אשר התנגדה להארכת המועד, וטענה כי דין הבקשות דחיה ולו מהטעם שלא צורף תצהיר כדין. בפסיקה נקבע כי "עפ"י רוב וכל עוד לא מדובר באיחור קיצוני או באיחור המלמד על זלזול מופגן בהליכי הדיון ובהוראות ביהמ"ש, תיטה הכף לעבר קבלת התצהיר באיחור, תוך אפשרות לפצות על נזקי הצד שכנגד באמצעות פסיקת הוצאות לטובתו (ברע (י-ם) 406/08 מדינת ישראל (משרד המשפטים) נ' בנק אוצר החייל בע"מ (פורסם בנבו) 25.5.2008).
20. אשר על כן כאמור הבקשה נדחית ללא צו להוצאות.

ניתנה היום, כ' אדר תש"פ, 16 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

הדס פלד, שופטת